

Preek over Openbaring 5,6.7 (Hemelvaartsdag): Geen manpower, maar lamb-power!

Voorzang: Gezang 229, 1. 2 en 3

Votum en Groet

Zingen: Gezang 229, 4 en 5

Gebed bij de opening van het Woord

Kinderpraatje

Zingen: Kinderlied 60 (Hij is weggegaan...)

Schriftlezing: Psalm 47 en Openbaring 4 en 5

Zingen: Psalm 47

Verkondiging van Openbaring 5, 6 en 7

Zingen: Gezang 98 (A.F. Troost, *Zingende gezegend...*; mel. Gez. 300)

Dankzegging en voorbeden

Collecte

Zingen: Opwekking 366 (Kroon Hem met gouden kroon...)

Zegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

We vieren vandaag de hemelvaart van onze Koning.

Is dat niet wat wereldvreemd?

Hemelvaart – betekent dat niet een vlucht uit deze wereld?

Een Koning in de hemel – wat betekent dat in de wereld van hier?

Een Koning in de hemel – is dat geen koning op afstand?

Zoals Koningin Wilhelmina in de Tweede Wereldoorlog ver weg zat in Londen?

Niet in staat zo heel veel te veranderen aan de situatie van haar onderdanen?

Een Koning – uitgeweken naar de hemel...

Nou ja, het was immers ook niet veilig op aarde.

Wat Hij met veel verve verkondigde moest Hij met de dood bekopen.

Dan kun je je toch ook maar beter in de hemel terugtrekken?

Alleen – wat je dan nog kunt betekenen voor de aarde...

Maar is dat wat Christus' hemelvaart betekent?

Een terugtrekkende beweging?

Een uitwijken naar veiliger oorden?

Nee, dat was het allerminst.

Zijn hemelvaart was een gaan naar het hemels hoofdkwartier.

Hij ging naar zijn commandopost.

Van daaruit mobiliseert Hij alles om te komen tot de vrede, waar de wereld naar snakt.

Dat is de boodschap van het boek Openbaring, met name ook van c. 5.

Het boek Openbaring is een troostboek.

Het spreekt de kleine, zwakke kerk van Christus moed in.

Tussen Christus' opstanding en zijn wederkomst, gaat de kerk een moeitevolle weg.

In die tijd kent de kerk perioden van kracht en geestdrift.

Maar vaak ook van ingezonkenheid en moedeloosheid of zelfs onverschilligheid.

Er wordt allang niet meer naar ons geluisterd.

En ach, we hebben over het algemeen ook maar weinig te zeggen.

De kerk en de christenen weten ook nauwelijks hoe het in de samenleving moet.

Dat is de werkelijkheid, die zich aan ons opdringt.

Maar dat zich boven deze aardse werkelijkheid de hemel welft,

van waaruit Christus regeert met krachtig beleid –

dat ontgaat ons maar al te gemakkelijk.

Daarom is het belangrijk kennis te nemen van het visioen dat Johannes ontving.

Voor de kerk van die dagen, maar ook voor die van onze tijd.

Het begint in c. 4.

Daar ziet Johannes plotseling een open deur naar de hemel.

Vanuit die open deur wordt Johannes met krachtige stem geroepen:

Kom hierboven, dan laat ik je zien wat er hierna gebeuren moet (vs. 1).

Johannes wordt uitgenodigd tot een hemelvaart.

Hij wordt uitgenodigd de gewijde ruimte binnen te gaan waar God regeert.

Want deze wereld is niet een afgesloten ruimte,
waarin wij zijn overgelaten aan ons zelf en onze eigen onmacht.
Maar er is een opening naar een geestelijke werkelijkheid, die ruimte biedt.
Johannes treedt op uitnodiging van een hemelse geest die ruimte binnen.
Daar mag hij gaan tot het allesbeheersend centrum van de hemel.
En dus ook van de aarde.

Dat allesbeheersend middelpunt is een troon.
Op die troon zit Iemand, van wie de Naam niet wordt genoemd.
Dat is te hoog, te heilig.
Johannes zal Hem verder steeds noemen: *Hij die op de troon zit*.
Onverstoorbaar, vol macht en majesteit.
Johannes beschrijft zijn verschijning verder niet.
Het is alsof hij geen ogenblik het ook maar gewaagd heeft om te zien in de ogen van Hem, die hemel en aarde regeert.
Maar er gaat een geweldige rust van uit.

Ja, dat is misschien wel het meest opvallende van wat Johannes ziet.
Er gebeurt in het hemels paleis van alles.
Bliksemflitsen schieten heen en weer.
Donderslagen rollen.
De vier dieren en de vierentwintig oudsten zingen en aanbidden zonder rust of duur.
En straks zal Johannes zien hoe de aarde vol rumoer is.

Maar Hij die op de troon zit is vol rust.
Bij Hem totaal geen spanning of onrust.
Geen angst of verbijstering,
Geen bezorgdheid of verslagenheid.
De kern van het heelal is ongerepte rust.
Boven alle menselijke beschrijving verheven stilte.
Hij zit daar.
Hij die de hemel en de aarde riep en zij waren er.
Hij die de scepter vasthoudt en nooit heeft losgelaten.
Hij die is en die was en die komen zal.

De wereld is vol vragen, jammerklachten, angsten, vloeken en protestkreten.
Mensen zijn het spoor bijster of worden opgejaagd tot razernij.
En telkens weer barst de vraag naar buiten: *Maar God dan?*
Waar is God?
Wat doet God?

Maar wie dit eenmaal gezien heeft,
de troon – met die regenboog er omheen, teken van Gods trouw –
die weet dat achter alle mysteries van de wereldgeschiedenis verborgen is
de rust en de majesteit van Hem,
die door geen enkel ding verrast wordt,
door geen gebeurtenis overrompeld.
Hij is die Hij is, de Getrouwe, die niet loslaat het werk van zijn handen.

En Jezus Christus – waar is Hij?
Ziet Johannes Hem ook in de hemel – in het centrum van de macht?
Aanvankelijk niet.
Hij ziet vier levende wezens.
Hij ziet vierentwintig oudsten.
En ik moet nu laten rusten wat hun betekenis is.
Maar Christus ziet hij niet.

Op een gegeven moment wordt opnieuw zijn aandacht getrokken tot Hem
die heel het gebeuren dat hij ziet beheerst,
tot Hem die op de troon zit (5,1).

Hij houdt in zijn rechterhand een boekrol.

In vroegere tijden hadden ze geen boeken zoals die van ons, ingebonden,
waarvan je de bladzijden één voor één kunt omslaan.

1

Maar een boek was een lang stuk perkament.

Als een soort rolgordijn werd dat om een stok, of soms om twee stokken opgerold.

Om het te lezen moest je de rol stukje bij beetje afrollen.

De boekrol die Johannes ziet is helemaal vol geschreven.

Niet alleen aan de binnenkant, die hij niet kan zien.

Maar ook aan de buitenkant is de rol compleet beschreven.

Maar de boekrol is niet zomaar te openen.

Met zeven lakzegels is de rol verzegeld.

Om de boekrol te lezen moet je die zegels één voor één verbreken.

Hij die op de troon zit houdt de boekrol in zijn hand.

Of eigenlijk op zijn hand.

In een uitnodigend gebaar om de rol te pakken en te lezen houdt Hij haar voor.

Neem en lees!

Wat is het voor een boek?

Voor Johannes zal dat geen vraag zijn geweest.

Hij kende ongetwijfeld Psalm 139.

Die zingt van het boek waarin zijn opgeschreven alle dagen, die geformeerd zouden worden, toen nog geen daarvan bestond.

Hij kende zeker ook de profeet Daniël die spreekt van het boek van de waarheid dat Gods plannen bevat.

De boekrol in de hand van Hem die op de troon zit bevat Gods wereldplan.

In dit boek wordt beschreven de weg die God gaat tot het eind van de geschiedenis.

Wat de mensen de eeuwen door moeten meemaken en wat ze zelf doen.

De voorvallen die beslissend zijn voor het lot van samenlevingen.

Gebeurtenissen die de komst van het Koninkrijk zullen aankondigen.

Dat staat allemaal in de boekrol op de hand van Hem die op de troon zit.

Die rol ligt daar op de hand, zomaar voor het grijpen.

Zo lokkend nabij, zo tergend nabij om te lezen.

Dan hoort Johannes een engelenstem met donderend geluid roepen:

Wie is waardig de boekrol te openen en de zeven zegels te verbreken?

Laten ze komen uit de hemel of van de aarde of desnoods uit de hel,

de machtigen, die Gods plan met de wereld verstaan en uit kunnen voeren.

Laten ze komen, de wijzen en visionairen,

die in staat zijn de geschiedenis tot een goed einde te brengen.

De hand die uitnodigt om de boekrol te grijpen,

een stem die oproept om de rol te openen en af te rollen –
en niemand komt naar voren.

Er is geen macht en er is geen visie om de geschiedenis af te ronden.

Niet in de hemel, niet op de aarde, niet in de hel.

Wie is waardig om dat te doen? roept de engel.

Het is dus niet alleen maar een kwestie van denkkraft om dat te kunnen.

Geen kwestie van goede ideeën en slimme strategieën.

En het is ook geen kwestie van macht –

de macht van het woord,

de macht van het geld,

de macht van wapens.

Wie is waardig?

Gezocht wordt iemand met een heilig en zuiver leven.

Gezocht wordt iemand met een hart dat afgestemd is op de Heilige.

Wie Gods schepping wil beheren zal affiniteit moeten kennen met de Schepper.

Want wie kan weten wat er gebeuren moet, dan alleen Hij die alles maakte?

Wie is waardig de boekrol te openen?

Het schokt Johannes tot in het diepst van zijn ziel, dat er dan niemand komt.
Hij huilt bittere tranen omdat geen sterveling de zin van de geschiedenis verstaat.
Johannes huilt om de machteloosheid van de mens,
die telkens weer geprobeerd heeft om de zin van het gebeuren te verstaan.
Mensen hebben gezegd dat de wereld staat in het teken van evolutie, vooruitgang.
In de 19^e eeuw is gedroomd van een geïdealiseerd paradijs.
Twee wereldoorlogen braken die droom aan stukken.
In plaats van een hemel kregen we een hel op aarde.
De mens van nu heeft geen idealen meer.

Waar maken de meeste mensen zich druk over?
Over materiële zaken: veiligheid, gezondheid, economische zekerheden.
Er is onvrede over de politici in Den Haag.
In Amerika is er een roep om *change*, om verandering.
Maar waar richt zich het protest tegen?
Is er een massaal protest tegen de uitholling van geestelijke werkelijkheden als waarden en normen?
Is er huivering omdat er geen sprake meer is van hooggestemde idealen, die voortvloeien uit een inspirerende visie?
Is er pijn omdat er in de hoogste politieke vergaderingen niet wordt gevraagd naar de wil van God?
Is niet platte welvaartshonger de allesbeheersende kracht in onze samenleving?

Johannes huilt als niemand naar voren komt om de boekrol aan te pakken.
Het huilen van Johannes is te verstaan als een huilen van schaamte.
Schaamte over de zedelijke onmacht van de mens.
Onmacht om nog een weg te vinden uit de chaos, die we zelf over ons heen haalden.
Wij mensen, wij zien de zin van het leven niet.
Wij verstaan het geheim van de geschiedenis niet.
We zijn onwaardig en daarom onmachtig om ook maar één stap verder te komen.

Kunt u zich indenken dat Johannes daarom huilt?
Kent u iets van het verdriet dat hem overweldigde?
Huilen van schaamte om onze onmacht.

Maar moet er behalve een huilen uit schaamte, dan niet ook een huilen zijn om God?
Een huilen omdat wij zo graag zouden zien dat God in de geschiedenis gerechtvaardigd wordt?
Een huilen omdat wij het vreselijk vinden dat met Hem zo weinig gerekend wordt?
Een huilen omdat het ons door het hart snijdt
dat het zingen en de aanbidding van de vier levende wezens
en de vierentwintig oudsten in de hemel
hier op aarde nog zo weinig weerklank vindt?
Omdat wat God wil met het leven maar niet tot zijn recht komt?
Omdat alles wat hier gebeurt
– in de wereld, maar helaas vaak niet minder in de kerk –
een belediging is van onze Schepper?

Wie in kerk en wereld is waardig de boekrol te openen?
Wie zou niet huilen als blijkt dat niemand opstaat?
Is er dan werkelijk niemand, die het kan?

Ja, toch!
Het blijkt dat er Eén is, die het kan.
Maar die Ene treedt niet onmiddellijk naar voren.
Hij springt niet meteen op als de engel roept.
Het is alsof Hij even wacht.
Om te zien of één van de machten in hemel en op aarde zich bij de troon zal melden.
Het is alsof Hij dat grote werk van de ontvouwing van de geschiedenis pas aan wil pakken als onomstotelijk vaststaat,
dat Hij de enige is.

Wees niet verdrietig! zegt één van de oudsten tot Johannes.
Want de leeuw uit de stam Juda, de telg van David,

*heeft de overwinning behaald.
Daarom mag Hij de boekrol met de zeven zegels openen.*

Dat wekt verwachtingen – een leeuw!
Dat moet een sterke macht zijn.
De leeuw die brult en zijn vijanden schrik aanjaagt.
Zie, de leeuw uit de stam Juda...
Johannes volgt de vinger van de oudste.
En ontdekt dan voor de troon, in de kring van de vier wezens en de oudsten –
nee, niet een leeuw, maar een lam. 2
Een lammetje!
Een geslacht lammetje!
Een groter tegenstelling lijkt haast niet denkbaar.
Een leeuw – een geslacht lammetje.
De reus, de grootste van alle machten in hemel en op aarde,
de Sterke, die de uiteindelijke beslissing van de geschiedenis bewerkstelligen zal,
Hij treedt naar voren met in zijn handen de littekens van het kruis,
waaraan Hij eens in een bittere doodsstrijd ten onder ging.

De wereldgeschiedenis en de kerkgeschiedenis wordt niet geleid door een sterke held.
Maar door de offerende priester, die zich legt op Gods altaar.
De wereldgeschiedenis wordt niet beslist door geweren, tanks en bommen.
Niet door partijprogramma's en charismatische politieke leiders,
à la Pim Fortuin of Barack Obama.
Niet door manpower, maar door lamb-power!
Het ligt alles in de hand van Hem, die zichzelf offerde aan het kruis.
Ook na zijn overwinning op de dood blijft Hij het Lam.
Het Lam, dat daar staat, met een snee in zijn hals, geslacht, doodgebloed
en toch stáát en leeft –
zegenend en krachtig leeft!
Hij die het woord zelfhandhaving heeft doorgekrast en zich overgaf aan de dood.
En juist daardoor hoeksteen is geworden van het Koninkrijk dat komt.
De Christus – Johannes zag Hem eerst niet.
Maar Hij blijkt er toch te zijn, daar in de hemel.

In dit optreden van het Lam ligt iets van een glimlach.
Een glimlach over de onbeschrijflijke onmacht van alle menselijk geweld.
en van alle samenballing van menselijke kennis
en van alle retoriek van politieke leiders
als het er om gaat om echt redding en heil tot stand te brengen.
Deze leeuw is alleen leeuw, omdat Hij geen ogenblik aarzelde om Lam te zijn.
Deze Held is alleen Held omdat de absolute overgave van de liefde in zijn diepste wezen is gegrift.
Omdat Hij doorboorde handen heeft.
Alle heldhaftigheid en wijsheid en inzicht
die niet gedragen wordt door dit geheim van Christus,
is in wezen hoogmoed,
loopt uit op wreedheid en gebral en tirannie.
De leeuw die alleen maar leeuw is
en niet de kentekenen draagt van het Lam dat geslacht is,
is geen echte leeuw.
Die kan niet helpen.

Op deze plaats, vlak voor de troon van God,
nu het moment daar is dat het grote Boek zal worden overgegeven –
op deze plek kan maar één mens staan: de Koning met de doorboorde handen.
In geen enkele andere hand is dat Boek veilig.
Elke andere hand zal er afgoderij mee bedrijven of er op afknappen.
Alleen aan de handen van Hem,
die zich liet verbrijzelen voor het leven van de wereld,
alleen aan dié handen kan het rustig worden toevertrouwd.

Het is een lam met zeven horens en zeven ogen.
Horens zijn een beeld van macht en van kracht.
Zeven horens betekent dat een volheid van kracht in het Lam is samengebald.
En de zeven ogen – dat zijn de zeven Geesten van God.
Zeven ogen die heel de wereld overzien.
Door de volheid van de Geest is het Lam overal en altijd present.
Het Lam beheerst elke situatie en leidt die tot het grote doel.
Ook wat ons nu zo verbijstert
en waarvan we ons vertwijfeld af kunnen vragen: *waar loopt dit op uit?* –
het Lam brengt het tot een goed einde.

Misschien zegt u: *O, maar dat had ik wel gedacht.*
Als er een God is, dan kan het toch niet anders dat alles goed komt?
Maar laten we beseffen dat hier niets vanzelf spreekt.
Het is ongelooflijk wat Johannes ziet en ons mag doorgeven.
En het is juist wat we nodig hebben in de verbijstering van onze tijd.
Waar gaat het met Nederland naar toe?
Waar gaat het met de wereld naar toe?
Waar gaat het met de kerk naar toe?
Niemand die de weg weet.
Niemand die weer waar we uitkomen.
Maar het Lam regeert.

*Het Lam dat geslacht is, komt alle macht, rijkdom en wijsheid toe,
en alle kracht, eer, lof en dank.*

En daarom:

Aan Hem, die op de troon zit en aan het Lam komen de dank, de eer, de lof en de macht toe, tot in eeuwigheid.

AMEN.

01-05-2008